

Tschentà ils binaris per ina decisiun istorica

Il cussegl grond ha deliberà a fin ier saira la Refurma territoriala e da las vischnancas

■ (mc) En ina lunga debatta ha il cussegl grond deliberà ier la Refurma territoriala e da las vischnancas proponida da la regenza. Cun gronda maiortad e pitschnas excepziuns ha il parlament sancziunà las propostas da la regenza. Il rapport e la discussiun occuri da davart las finamiras politicas e la strategia futura cun concentrar l'activitad politica sin ils trais stgalmis: vischnanca – regiun – chantun. Sin fundament d'in catalog da 24 dumondas ha il cussegl grond prendì decisiuns da princip ed uschia tschentà ils binaris per ina decisiun istorica da las structures politicas da noss chantun.

Affirmà il basegn d'agir

Unids èn ils deputads stads en la pretensiun che noss chantun saja surstructurà e consequentmain ha el er affirmà senza cuntervuschs la necessitad d'agir. Cun 90:11 vuschs ha il parlament decidì che la refurma da structura stoppia vegnir realisada en etappas. Cunzunt ils represchentants da vischnancas pitschnas han punctuà che fusiuns da vischnancas stoppian vegnir iniziadas da sutensì, dentant promovidas dal chantun. Quai è vegnì sustegnì cun 103 cunter 9 vuschs. Cunzunt ils socialdemocrats èn stads da l'avis che il squitsch sin las vischnancas saja memia pitschen e ch'il dumber da vischnancas avisà saja memia grond.

A disposiziun 220 milliuns

Cun 103 cunter 4 vuschs ha il cussegl dentant affirma che la creaziun da regiuns stoppia succeder «da surengiu» cun definir il perimenter da las regiuns en lur incumbensas en la constituziun chantunala. Nagins dals deputads ha fatg opposiziun da la proposta da la regenza da

La cunfinaziun da las singulas regiuns dat bler da discutir. Ils deputads dal district dal Plaun discutan la strategia per pudair furmar ina atgna regiun or dal district dal Plaun (incl. Flem e Trin che fan actualmain part da la Regiun Surselva).

FOTO N. SIMMEN

metter a disposiziun 220 milliuns francs dal chapital da dotaziun da la Banca Chantunala Grischuna en il fondo da gulivaziun cun l'intent liant da promover fusiuns da vischnancas.

50 fin 100 vischnancas fin 2020

Suenter ina viva e lunga discussiun ha il cussegl grond decidì cun 60 cunter 36 vuschs la finamira strategica da reducir il dumber d'actualmain 178 vischnancas sin 50 fin 100 en fin a l'onn 2020. A lunga vista duai il dumber ideal da vischnan-

cas dentant muntar a sut tschinquanta. Cun 52:60 vuschs ha il cussegl decidì da refusar la proposta minoritara da stritgar il davos passus. Per impedir fusiuns da vischnancas pitschnas cun vischnancas pitschnas che fan a lunga vista pauc senn han ins dà cun 51:43 vuschs a la regenza la cumpetenza da definir – suenter avair consultà las vischnancas pertutgadas – spazis da promoziun. Questa proposta è vegnida cumbattida cunzunt dals deputads *Jon Domenic Parolini* (pbd), *Margrit Darms* (pcd), *Luca Tenchio* (pcd)

e *Daniel Albertin* (pcd) Cunzunt la dumonda da la cunfinaziun ha chaschnà discussiun ed ins ha appellà a la flexibilitad.

Cun 97:0 vuschs ha il parlament sancziunà la proposta da modifitgar las contribuziuns chantunals. Pli grond ch'il dumber da vischnancas che fusiuneschan è e pli grond che la contribuziun chantunala duai esser. Ina maiortad da la pcd ha cumbattì l'intenziun da la regenza da far votaziuns da fusiun surcommunalas (circul), ha dentant pers la

votaziun finala cun 62:40 vuschs. Cun 95:1 vuschs ha il parlament dentant acceptà la proposta d'eliminar obstachels da fusiun e cun 96:0 vuschs ina midada da la lescha da vias che permetta er en l'avegnir ina colliaziun chantunala per fracziuns fusiunadas sche il vitg aveva er avant il dretg d'ina tala colliaziun.

Betg promover corporaziuns da vischnancas

La finamira da la refurma da las vischnancas saja che las vischnancas hajan ina grondezza che lubeschia ad ellas d'ademplier a moda autonoma lur pensums (scola, pumpiers, segirtad, forestal-esser etc. senza stuvaier realisar per questas incumbensas corporaziuns intercommunalas. Suenter viva discussiun è la proposta da betg pli promover novas corporaziuns e levgiar la dissoluziun da corporaziuns existentas vegnida acceptada cun 96 cunter 0 vuschs. Quai suenter che cusseglier guvernativ *Martin Schmid* ha declarà ch'i dovria era vinavant corporaziuns intercommunalas, dentant in dumber essenzialmain pli pitschen che las 400 corporaziuns actualas.

Cun 62 cunter 51 vuschs decida il cussegl che la fusiun da vischnancas politicas muntia betg automaticamain era la fusiun da las vischnancas burgaisas.

Otg fin indesch regiuns

Cun gronda unanimidad ha il cussegl decidì da betg surdar pli novas incumbensas als circuls. Fin che las structures regiunalas èn creadas duain ils circuls dentant pudair ademplier vinavant incumbensas intercommunalas.

Plinavant ha il cussegl suandà la proposta da regenza e cumissiun da crear otg fin indesch regiuns.